

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Štěpána Výborného a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **T. M.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 6. 2024, č. j. MV-71167-4/SO-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2025, č. j. 16 A 30/2024-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 28. 2. 2024, č. j. MV-145346-3/OAM-2023, OAM-13886-12/TP-2023, zamítlo žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 67 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 6. 2024, č. j. MV-71167-4/SO-2024, zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalované bránil žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Městský soud aproboval závěr žalované, že žalobce nesplňoval v době podání žádosti podmínky stanovené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tzn. podmínku čtyř let nepřetržitého pobytu na území a podmínku, že řízení o udělení mezinárodní ochrany probíhalo nejméně poslední dva roky. Shledal, že pokud se jedná o délku pobytu na území, nelze přihlížet k době, po niž žalobce v České republice

pobýval toliko na základě fikce pobytu. Současně je nesporné, že žalobce nebyl oprávněnou osobou uvedenou v § 67 odst. 2 a 3 téhož zákona.

[3] Městský soud dále dovodil, že i kdyby u žalobce existovaly důvody hodné zvláštního zřetele, nebylo by možné mu trvalý pobyt udělit, neboť mu nelze současně odpustit jak splnění podmínek podle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tak podmínku „oprávněné osoby“. Konečně soud konstatoval, že zamítnutím žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu nedošlo k porušení zásady *non-refoulement*, či k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Nesouhlasí s tvrzením, že dobu, po kterou mu svědčila fikce přechodného pobytu podle § 87y zákona o pobytu cizinců, nelze započítat pro účely splnění podmínky čtyř let nepřetržitého pobytu podle § 67 odst. 1 téhož zákona. Zdůrazňuje, že jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců je třeba vykládat s ohledem na smysl a účel právní úpravy a se zřetelem k ochraně základních lidských práv a svobod. Stěžovatel připomíná, že v ČR pobývá od roku 2016 (od 15 let), absolvoval zde střední školu a následně navázal studiem na vysoké škole, které dosud trvá. Dvakrát žádal o udělení mezinárodní ochrany (v souhrnu tato řízení trvala 3 roky a 8 měsíců), předtím pobýval na území ČR na základě oprávnění podle § 87y zákona o pobytu cizinců. Je tedy přesvědčený, že obě podmínky stanovené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců lze považovat za splněné.

[6] Městský soud dle stěžovatele nesprávně dovodil, že by bylo nadbytečné zabývat se otázkou, zda se posuzovaný případ nevyznačuje důvody hodnými zvláštního zřetele. Namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav ohledně bezpečnostní a politické situace v zemi původu (ozbrojený konflikt v oblasti Náhorního Karabachu, podmínky plnění vojenské služby apod.). Stěžovatel trvá na tom, že jeho případ se vyznačuje natolik specifickými okolnostmi, k nimž bylo třeba přihlídnout. Poukazuje na obavy z vycestování pramenící z toho, že by byl v zemi původu nucen zapojit se do ozbrojeného konfliktu, či že by musel z důvodu odpírání vojenské služby čelit trestnímu stíhání. Městský soud se dle stěžovatele dostatečně nezabýval faktickými dopady nevydání povolení k trvalému pobytu, ani přiměřeností žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života.

[7] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje se závěry městského soudu a dodává, že není vyloučeno, aby stěžovatel v České republice v budoucnu pobýval na základě jiného pobytového oprávnění.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve

pokračování

nutné posoudit, zda je kasační stížnost přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Institutem nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. V něm vymezil, že o přijatelnou kasační stížnost se bude jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal naplnění žádného z uvedených důvodů přijatelnosti. Kasační stížnost je proto **nepřijatelná**.

[11] V první řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný, neboť je náležitě odůvodněný a srozumitelný a je z něj jednoznačně patrné, jak o věci soud smýšlel a z jakého důvodu nepovažoval žalobní argumentaci za důvodnou. Odůvodnění rozsudku vyhovuje požadavkům judikatury (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).

[12] Pokud se jedná o kasační námitky směřující proti věcnému posouzení projednávaného případu, stěžovatel nepředestřel žádnou právní otázku, kterou by se Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti dosud nezaobíral.

[13] Stěžovatel rozporuje závěr městského soudu, že pro účely posouzení délky nepřetržitého pobytu na území (podmínka čtyřletého pobytu vyplývající z § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) nebylo možné zohlednit dobu, po kterou v ČR pobýval na základě fikce pobytu podle § 87y zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud však již v rozsudku ze dne 29. 8. 2023, č. j. 10 Azs 283/2022-39, zdůraznil, že „*oprávněnost pobytu podle § 87y zákona o pobytu cizinců je pouze dočasnou právní fikcí legálního pobytového statusu a po tuto dobu nelze o splnění podmínky nepřetržitého přechodného pobytu hovořit. Smyslem této fikce je zjevně ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti, aby mohl do rozhodnutí o své žádosti setrvat na území. Na základě této fikce však nelze rozhodovat v dalších řízeních.*“ Obdobnou situaci se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 20. 2. 2025, č. j. 9 Azs 93/2024-34, v němž dovodil, že doba fikce pobytu se započítává do doby nepřetržitého přechodného pobytu podle § 87h odst. 1 zákona o pobytu cizinců jen za předpokladu, že správní orgán následně na základě podané žádosti vydá cizinci povolení k pobytu. Jakkoliv se uvedené závěry nevztahují přímo k trvalému pobytu podle § 67 zákona o pobytu cizinců, jsou přenositelné i na nyní posuzovanou věc, neboť se týkají totožné právní otázky – započitatelnosti doby pobytu na základě fikce pro účely splnění podmínky délky pobytu jakožto předpokladu pro vydání některého z pobytových oprávnění (z dalších relevantních rozhodnutí viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2021, č. j. 2 Azs 413/2020-45, a ze 28. 8. 2015, č. j. 5 Azs 98/2015-32). Je tedy nepochybné, že závěr městského soudu o nesplnění podmínky čtyř let nepřetržitého

pobytu, s ohledem na nemožnost započtení doby, po niž stěžovatel pobýval v ČR na základě fikce, nalézá oporu v ustálené judikatuře.

[14] V další části kasační argumentace se stěžovatel dovolává důvodů zvláštního zřetele hodných, přičemž se v zásadě domáhá toho, aby mu žalovaná na základě konkrétních okolností posuzované věci odpustila jak splnění obou podmínek podle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tak podmínky „oprávněné osoby“ podle § 67 odst. 2 a 3 téhož zákona. Nejvyšší správní soud však již v rozsudku ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 Azs 107/2019-31, dovodil, že taková kumulace důvodů zvláštního zřetele hodných není možná, neboť by tím správní orgány rezignovaly na splnění zákonem vyžadovaných podmínek pro udělení trvalého pobytu. Úmyslem zákonodárce nebylo umožnit cizincům získat povolení k trvalému pobytu dle § 67 zákona o pobytu cizinců pouze splněním podmínky existence důvodů hodných zvláštního zřetele, tedy současně z důvodů hodných zvláštního zřetele prominout podmínky dle § 67 odst. 1 na základě § 67 odst. 7, i podmínku „oprávněné osoby“ dle § 67 odst. 4 (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2023, č. j. 3 Azs 266/2021-27). V citovaných rozsudcích Nejvyšší správní soud jednoznačně konstatoval, že pokud cizinec nesplňuje ani jednu z podmínek uvedených v § 67 odst. 1 až 3 zákona o pobytu cizinců, tj. ani jeden z esenciálních znaků takového druhu trvalého pobytu, nemůže se již jednat o trvalý pobyt podle § 67 zákona o pobytu cizinců. Městský soud tedy nepochybil, konstatoval-li, že posuzování existence důvodů hodných zvláštního zřetele bylo nadbytečné, neboť na jejich základě nebylo možné trvalý pobyt stěžovateli udělit.

[15] Bohatá rozhodovací praxe se váže také ke stěžovatelem nastolené otázce výkonu vojenské služby jakožto otázky hodné zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud setrvale vychází z premisy, že branná povinnost představuje jednu ze základních občanských povinností. Požadavek státu na její splnění, včetně případného zapojení do ozbrojeného konfliktu za účelem ochrany svrchovanosti státu a jeho územní celistvosti, je zcela legitimní (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, a ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 34/2017-26). K totožnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i přímo ve vztahu k výkonu vojenské služby v Arménii (viz rozsudek ze dne 18. 10. 2022, č. j. 1 Azs 172/2022-31, či recentní usnesení ze dne 5. 3. 2026, č. j. 5 Azs 279/2025-48). V posledně citovaném usnesení se tento soud zabýval i otázkou aktuální politické a bezpečnostní situace v Arménii. Připomněl, že válečný konflikt o Náhorní Karabach již nadále neprobíhá, neboť na konci roku 2023 došlo k uzavření příměří s Ázerbájdžánem. V této souvislosti rovněž doplnil, že Česká republika považuje Arménii za bezpečnou zemi původu, přičemž z dostupných informací vyplývá, že uvedená země dodržuje lidská práva, respektuje zásadu nenavrácení (*non-refoulement*) a až na výjimky v ní funguje nezávislé soudnictví. Tyto nedávné závěry jsou plně přiléhavé i pro nyní projednávanou věc.

[16] Jedná-li se o namítaný zásah do soukromého a rodinného života, Nejvyšší správní soud opakovaně upozorňuje na skutečnost, že rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu, či rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudky ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010-112, a ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015-30). Nadto je třeba respektovat znění a smysl zákona, který stanoví pro získání pobytových oprávnění určité podmínky. Udělení pobytového oprávnění (tím spíše trvalého pobytu) nelze odůvodnit

pokračování

pouhým odkazem na ochranu soukromého a rodinného života cizince (srov. rozsudky ze dne 29. 4. 2021, č. j. 10 Azs 414/2020-41, ze dne 16. 7. 2021, č. j. 2 Azs 413/2020-45, či ze dne 8. 11. 2021, č. j. 10 Azs 253/2021-51). S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že v konkrétních případech bude spíše namístě posoudit, zda nepostačuje udělení nižšího pobytového oprávnění, než je povolení k trvalému pobytu (viz např. rozsudky ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30, a ze dne 28. 6. 2023, č. j. 2 Azs 70/2023-50). Pouze výjimečně lze za nepřiměřený zásah považovat neudělení trvalého pobytu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Azs 348/2020-33, bod 14). Městský soud na základě těchto judikатурních východisek posoudil konkrétní okolnosti stěžovatelovy věci a dospěl k důvodnému závěru, že nedošlo k nepřiměřenému zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života neudělením trvalého pobytu. Městský soud se také správně zabýval i možnými alternativami, včetně případných nesnází, které s sebou může přinést snaha o získání jiných pobytových oprávnění.

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost se týká otázek, k nimž již existuje ustálená judikatura. Městský soud tuto judikaturu respektoval a nedopustil se žádných pochybení, která by odůvodňovala přijatelnost kasační stížnosti. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Soud jí tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. dubna 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu